

Kokousaika: Ti 19.3.2019 klo 18.00
Kokouspaikka: Kasvatuksen tila, Kirkkoherranvirasto, Pilpalantie 3, Loppi

Asialuettelo

- 43§ Kokouksen avaus ja alkuhartaus
- 44§ Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus
- 45§ Pöytäkirjantarkastajat
- 46§ Työjärjestyksen hyväksyminen
- 47§ Päätöksiä ja muistioita tiedoksi
- 48§ Seurakunnan sijoituspolitiikka
- 49§ Harkinnanvarainen palkanosa
- 50§ Tehtäväkuvaukset
- 51§ Ympäristövaikutusten ja yhdenvertaisuusvaikutusten arviointi
- 52§ Aloite työilmapiirin selvityksestä
- 53§ Suntion rekrytointi
- 54§ Kolehitsuunnitelma 4-9/2019
- 55§ Kasvisruokavalio kokoustarjoiluissa ja kasvisruoan suosiminen toiminnassa
- 56§ Muut asiat
- 57§ Kokouksen päätös

Lopella 11.3.2019

Tuomas Hynynen, puheenjohtaja

Kokouskutsu ja asialista on lähetetty jäsenille postitse 12.3.2019

Kokouksen tarkastettu pöytäkirja, johon on liitetty muutoksenhakuohjeet, pidetään yleisesti nähtävänä kirkkoherranvirastossa 21.3.-8.4.2019 viraston aukioloaikoina. Kirkkoherranvirasto on avoinna ma-pe 9.00-12.00.

Tämä kuulutus on pidetty nähtävillä seurakunnan ilmoitustaululla 12.3.-8.4.2019

Pirjo Kuuluvainen

Kokousaika	Tiistaina 19.3.2019 klo 18.00 – 20.51					
Kokouspaikka	Kasvatuksen tila, Kirkkoherranvirasto, Pilpalantie 3, Loppi					
Jäsenet		Läsnä	Poissa	Varajäsenet	Läsnä	Poissa
puheenjohtaja	Tuomas Hynynen	x		Teppo Kenttämies		
varapuheenjohtaja	Seppo Kuparinen	x		Riina Rautiainen		x
	Minttu Auvinen	§48-		Arja Niemi	x	
	Marja-Leena Kuparinen		x	Johanna Siivonen		
	Maria Leino	x		Sari Paalijärvi		
	Anne Lukana	x		Pietti Muhonen		
	Kalevi Nevanpää	x		Aimo Alho		
	Asko Niemelä	x		Ari Salomaa	x	
	Sakari Vuorinen		x			
Muut osallistujat	Outi Siirola, Kirkkovaltuuston pj.	§48-				
	Jarno Hatakka, Kirkkovaltuuston vpj.	x				
	Pirjo Kuuluvainen, talouspäällikkö	x				
Asiat	§ - § 43 – 57					
Allekirjoitus	Tuomas Hynynen puheenjohtaja			Pirjo Kuuluvainen sihteeri		
Pöytäkirjan tarkastus	Lopella 19.3.2019					
Allekirjoitukset	Anne Lukana			Kalevi Nevanpää		
Muutoksenhaku	Kirkkolain 24. lukuun ja muuhun lainsäädäntöön perustuvat muutoksenhakuohjeet liitteenä					

43§ Kokouksen avaus ja alkuhartaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 18.00 ja piti alkuhartauden Marian kiitosvirrestä.

44§ Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Päätösehdotus:

Kokous todetaan lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös: todettiin.

45§ Pöytäkirjantarkastajat

Kirkkoneuvoston ohjesääntö § 8 (osittain):

Pöytäkirjan tarkastaa kaksi kokouksen valitsemaa pöytäkirjantarkastajaa tai, jos kokous niin päättää, kirkkoneuvosto kokouksessaan.

Päätösehdotus:

Pöytäkirjantarkastajiksi valitaan kirkkoneuvoston nimelistan järjestyksen perusteella Anne Lukana ja Kalevi Nevanpää.

Päätös: ehdotuksen mukainen.

46§ Työjärjestyksen hyväksyminen

Päätösehdotus:

Kirkkoneuvosto hyväksyy kokouksen työjärjestyksen esityslistan mukaisena.

Päätös: ehdotuksen mukainen.

47§ Päätöksiä ja muistioita tiedoksi

Taluspäällikön päätösehdotus:

Kirkkoneuvosto merkitsee tiedokseen seuraavat kokouksessa esillä olevat päätökset ja muistiot:

Kirkkoherran päätökset 15-18/2019

Taluspäällikön päätös 5/2019

Varhaiskasvatuksen työalajohtajan päätös 2/2019

Päätös: ehdotuksen mukainen.

48§ Seurakunnan sijoituspolitiikka

Lopen seurakunnan, hautainhoitorahaston ja diakonian testamenttirahaston sijoitusvaroja hoitaa sopimukseen perustuen Nordea Private Banking. Ensimmäinen sopimus tehtiin v. 2012, jonka jälkeen sijoituspolitiikkaa on ajoittain tarkistettu, viimeksi vuonna 2017. Kooste seurakunnan sijoitusprofiilista ja sijoitussuunnitelmasta on liitteenä 48a. Taluspäällikkö on kutsunut Nordea Privatesta sijoitusneuvoja Ari Kourilehdon esittelemään kirkkoneuvostolle seurakunnan sijoitussuunnitelman ja kertomaan voimassa olevasta sijoituspolitiikasta.

Taluspäällikön päätösehdotus:

Kirkkoneuvosto tutustuu Nordean Private Bankingin Lopen seurakunnalle laatimaan sijoitussuunnitelmaan.

Päätös: ehdotuksen mukainen.

Outi Sirola saapui klo 18.06 pykälän käsittelyn aikana.

Minttu Auvinen saapui klo 18.12 pykälän käsittely aikana.

49§ Harkinnanvarainen palkanosa

Seurakunnan palkkausjärjestelmästä määrätään Kirkon yleisessä virka- ja työehtosopimuksessa (KirVESTES). Lopen seurakunnan kirkkoneuvosto päätti §101 / 17.9.2012 ottaa harkinnanvaraisen palkanosan käyttöön. Päätöstä tarkistettiin kirkkoneuvostossa §50 / 14.4.2015.

Työntekijöille ja viranhaltijoille voidaan maksaa pientä palkanosaa työsuorituksen arvioinnin perusteella. Kirkkoneuvosto päättää nyt harkinnanvaraisen palkanosan maksusta sillä perusteella, miten esimiehet ovat arvioineet viranhaltijoiden ja työntekijöiden työsuoritusta kalenterivuoden 2018 aikana. Kirkkoherra ja taluspäällikkö ovat laatineet liitteenä 49a olevan koosteen arviointikeskustelujen perusteella ehdotettavista palkanosista.

Harkinnanvaraisesta palkanosaan sovelletaan 31.12.2019 saakka KirVESTES 2017 §26 määräystä. Tämän jälkeen harkinnanvarainen palkanosa poistuu käytöstä ja korvautuu suorituslisäjärjestelmällä. Kirkkoneuvosto on päättänyt suorituslisän käyttöönotosta ja arviointi- ja maksuperusteista Lopen seurakunnassa §94 / 9.10.2018.

Taluspäällikön päätösehdotus:

- 1) Kirkkoneuvosto päättää, että Lopen seurakunta maksaa Kirkon pääsopimuksen mukaista harkinnanvaraista palkanosaa 1.4.2019 – 31.12.2019 liitteen 49a mukaisesti.
- 2) Kirkkoneuvosto julistaa liitteen 49a salaiseksi lain viranomaisten toiminnan julkisuudesta 6. luvun 24§ 29 kohdan perusteella.

Päätös: ehdotuksen mukainen.

50§ Tehtäväkuvaukset

Viranhaltijoiden ja työntekijöiden työn sisältöä määritellään tehtäväkuvauksilla. Vanhimmat voimassaolevat tehtäväkuvaukset ovat vuodelta 2007. Osa tehtäväkuvauksista on päivitetty viime vuosien aikana. Osa ehdotetaan nyt päivitettäväksi.

Liitteenä 50a on luettelo voimassa olevista tehtäväkuvauksista ja niiden perusteella määräytyvistä vaatimusryhmien alarajan ylittävistä tehtäväkohtaisista palkanosista. Liitteinä 50b- 50x on kopiot kaikista tehtäväkuvauksista.

Tehtäväkuvauksista ja niihin perustuvista palkkauksista on neuvoteltu työnantajan ja työntekijöiden edustajien kesken 12.3.2019. Neuvottelutulos on liitteenä 50y.

Taluspäällikön päätösehdotus:

Kirkkoneuvosto hyväksyy päivitetty tehtäväkuvaukset, liitteet 50b-50k sekä 50n, 50s ja 50v.

Kirkkoneuvosto hyväksyy uudet tehtäväkuvaukset, liitteet 50t, 50u ja 50w.

Kirkkoneuvosto merkitsee tiedokseen ne tehtäväkuvaukset, joita ei tällä päätöksellä muuteta (liitteet 50L, 50m, 50o-r sekä 50x.)

Päätös: ehdotuksen mukainen.

51§ Ympäristövaikutusten ja yhdenvertaisuusvaikutusten arviointi

Kirkkojärjestyksen 23:3§ on vuoden 2015 alusta lähtien velvoittanut seurakuntia arvioimaan päätöstensä valmistelussa päätösten mahdollista lapsivaikutuksia. Lapsivaikutusten arvioinnin myötä pyritään tunnistamaan sellaisia päätöksiä, joilla saattaisi olla kielteisiä vaikutuksia lasten ja nuorten etuun, sekä edistämään lasten ja nuorten edun toteutumista.

Lopen seurakunnassa on viime vuosina puhuttu paljon seurakunnan toiminnan ja hankintojen ympäristövaikutuksesta ja luomakunnasta huolehtimisen merkityksestä seurakunnan opetuksessa ja kasvatuksessa. Olisi luontevaa, että seurakunnan päätöksenteossa arvioitaisiin tulevaisuudessa eri päätösten ympäristövaikutuksia.

Suomen evankelisluterilaisessa kirkossa on viime vuosina puhuttu paljon tasa-arvosta ja yhdenvertaisuudesta. Näihin liittyviä epäkohtia kirkossa on nostettu esille useita. Yhdenvertaisuuslain 3: 8§ mukaan yhdenvertaisuus merkitsee välitöntä ja välillistä syrjimättömyyttä ”iän, alkuperän, kansalaisuuden, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, poliittisen toiminnan, ammattiyhdistystoiminnan, perhesuhteiden, terveydentilan, vammaisuuden, seksuaalisen suuntautumisen tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella.” Lopen seurakunnan olosuhteissa yhdenvertaisuuteen tulee sisällyttää myös se, että seurakuntalaisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia pyritään turvaamaan yhdenvertaisuuslain tarkoittamien seikkojen lisäksi henkilön asuinpaikasta tai varallisuusasemasta riippumatta.

Lapsivaikutusten arviointi perustuu kirkkojärjestyksen säädökseen. Tällöin lapsivaikutusten arvioinnin puuttuminen tai merkittävä puutteellisuus saattaisi muodostaa kirkkolain 24:4§ mukaisen valitusperusteen (”päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä”). Seurakunnan

omaehtoinen päätös sisällyttää ympäristö- ja yhdenvertaisuusvaikutusten arviointi valmisteluun muodostaisi viranhaltijoita velvoittavan toimintamallin. Näiltä osin puutteellinen valmistelu ei kuitenkaan kirkkoherran näkemyksen mukaan muodostaisi valitusperustetta.

Kirkkoherran päätösehdotus:

Kirkkoneuvosto päättää, että jatkossa Lopen seurakunnan hallinnossa on arvioitava ja otettava huomioon päätösten ympäristövaikutuksia sekä vaikutuksia yhdenvertaisuuden toteutumiseen. Vaikutusten arvioinnin tekee se viranomaisen, joka käsittelee asiaa ensimmäisenä.

Päätös: ehdotuksen mukainen.

52§ Aloite työilmapiirin selvityksestä

Maija-Liisa Rintaluoma on tehnyt 17.2.2019 liitteenä 52a olevan aloitteen, jossa hän pyytää Lopen seurakunnan kirkkoneuvostoa ”selvittämään puolueettomasti mikä on Lopen seurakunnan työyhteisön ilmapiiri ja esiintyykö työpaikkakiusaamista”. Rintaluoma ei perustele aloitettaan.

Lopen seurakunnan työyhteisön ilmapiiriä on selvitetty puolueettomasti viimeksi marraskuussa 2018. Kyselyn on toteuttanut työterveyspalveluja seurakunnalle toteuttava Terveystalon Riihimäen yksikkö. Kysely on käyty läpi työyhteisön kanssa 24.1.2019 työpsykologin johdolla. Kyselyssä nousi esille erilaisia työyhteisön toimintaa ja työilmapiirin kehittämistä koskevia haasteita ja kehittämisehdotuksia. Kysely ei tuo ilmi, että seurakunnan työyhteisössä koettaisiin työpaikkakiusaamista.

Työhyvinvoinnista ja työsuojelusta huolehtii seurakunnassa työsuojeluorganisaatio. Työsuojelupäällikkönä toimii Pirjo Kuuluvainen, työsuojeluvaltuutettuna Kari Mononen ja varavaltuutettuina Merja Sokka ja Olli-Pekka Levoniemi. Yhteistyötoimikuntaan kuuluvat Pirjo Kuuluvainen, Kari Mononen, Merja Sokka ja Saija Lohikoski.

Työilmapiiriä ylläpidetään ja kehitetään Lopen seurakunnassa jatkuvasti erilaisin toimenpitein. Kirkkoherra, talouspäällikkö ja yllä mainitut työntekijöiden edustajat (Mononen, Sokka, Levoniemi ja Lohikoski) arvioivat, ettei ehdotettuun selvitykseen ei ole aihetta.

Taluspäällikön päätösehdotus:

Maija-Liisa Rintaluoman aloite ei aiheuta toimenpiteitä, koska työilmapiirin kehittäminen on seurakunnassa jatkuvaa toimintaa.

Päätös: ehdotuksen mukainen.

53§ Suntion rekrytointi

Vakituisen suntion irtisanouduttua kirkkoneuvosto päätti sähköpostikeskustelulla laittaa suntion toimen haettavaksi 11.3.2019 mennessä. Ilmoitus julkaistiin 19.2.2019 Työvoimahallinnon nettipalvelussa, Oikotie-palvelussa ja seurakunnan nettisivuilla. Määräaikaan mennessä suntion toimeen tuli 4 hakemusta. Kooste hakemuksista on liitteenä 53a.

Tuomas Hynynen, Pirjo Kuuluvainen, Seppo Kuparinen, Kalevi Nevanpää ja Merja Sokka ovat haastatelleet 15.3.2019 hakijoista Petteri Korvelan ja Anu Korpioksan. Haastattelijat ehdottavat yksimielisesti, että kirkkoneuvosto valitsee suntion toimeen Anu Korpioksan.

Kirkkoherran päätösehdotus:

Kirkkoneuvosto valitsee Anu Korpioksan Lopen seurakunnan suntion toistaiseksi voimassaolevaan työsuhteeseen kuuden kuukauden koeajalla. Työsuhde alkaa sopimuksen mukaan ja siitä laaditaan erillinen työsopimus.

Päätös: ehdotuksen mukainen.

54§ Kolehtisuunnitelma 4-9/2019

Kirkkojärjestyksen 2: 8§ perusteella kirkkoneuvosto vahvistaa suunnitelman niistä päiväjumalanpalveluksissa kannettavista kolehdeista, joista Kirkkohallitus ei ole määrännyt kirkkolain 22:2§ 1 mom. 9. kohdan perusteella.

Kirkkoherran päätösehdotus:

Kirkkoneuvosto vahvistaa liitteen 54a mukaisen kolehtisuunnitelman ajalle 1.4. – 30.9.2019.

Päätös: ehdotuksen mukainen.

55§ Kasvisruokavalio kokoustarjoiluissa ja kasvisruoan suosiminen toiminnassa

Lopen seurakunnassa on viime vuosina puhuttu paljon ympäristönäkökulman huomioimisesta seurakunnan toiminnassa, hankinnoissa ja opetuksessa. Kiinnostusta ympäristöasioihin kuvaa esimerkiksi se, että 15 valtuutettua teki kirkkovaltuuston kokouksessa §50 / 11.12.2018 aloitteen ympäristödiplomin hankkimisesta.

Liha- ja maitotuotteiden korvaaminen kasviksilla on yksi tehokas tapa hiilijalanjäljen pienentämisessä. Vaikka seurakunnan kokoustarjoilujen kokonaismäärä on vuosittain pieni, kirkkoneuvoston ja -valtuuston on syytä toimia esimerkillisesti.

Kirkkoherran päätösehdotus:

Kirkkoneuvosto päättää, että seurakunnan hallinnon kokoustarjoiluissa, koulutuspäivissä ja vastaavissa siirrytään lihattomaan ruokavalioon. Maitotuotteita, kananmunaa ja kalaa voidaan käyttää kohtuullisissa määrin.

Seurakunnan toiminnassa edistetään kohtuullisissa määrin kasvisruoan käyttöä, kuitenkin huomioiden esimerkiksi lasten ja nuorten erilaiset ruokailutottumukset.

Käsittely: Maria Leino teki päätösehdotuksesta poikkeavan esityksen, jonka mukaan seurakunnan hallinnon kokoustarjoiluissa suositaan lähiruokaa ja kotimaisia tuotteita. Asko Niemelä, Anne Lukana, Kalevi Nevanpää, Arja Niemi, Seppo Kuparinen, Ari Salomaa ja Minttu Auvinen kannattivat Leinon ehdotusta.

Puheenjohtaja ehdotti äänestysjärjestykseksi, että Jaa-äänellä äänestetään alkuperäistä kirkkoherran ehdotusta ja Ei-äänellä Maria Leinon ehdotusta. Äänestysjärjestys hyväksyttiin yksimielisesti.

Äänestyksessä annettiin 1 Jaa-ääni (Hynynen) ja 8 Ei-ääntä (Kuparinen, Auvinen, Niemi, Leino, Lukana, Nevanpää, Niemelä, Salomaa). Maria Leinon ehdotus hyväksyttiin.

Päätös: Seurakunnan hallinnon kokoustarjoiluissa suositaan lähiruokaa ja kotimaisia tuotteita.

56§ Muut asiat

Seppo Kuparinen esitti, että selvitetään Lopen kirjastossa olevan Lopen seurakunnan omistaman 1700-luvulta olevan kartan restauroimista.

Arja Niemi antoi positiivista palautetta kansanlaulukirkosta ja toivoi lisää vastaavia tilaisuuksia.

57§ Kokouksen päätös

Puheenjohtaja liitti pöytäkirjaan koosteen lapsivaikutusten arvioinnista (Liite 57a) ja muutoksenhakuohjeet (liite 57b) ja päätti kokouksen klo 20.51

Liite 57a

KOOSTE PÄÄTÖSTEN VALMISTELUSSA SUORITETUSTA LAPSIVAIKUTUSTEN ARVIOINNISTA

Kirkkojärjestyksen 23: 3§ perusteella seurakunnan on arvioitava päätöksenteossaan päätösten vaikutukset lapsiin.

Kirkkojärjestys 23: 3§

Lapsen edun edistämiseksi kirkollisen viranomaisen on päätöksen valmistelussa arvioitava ja otettava huomioon sen vaikutukset lapsiin. Vaikutusten arvioinnin tekee se viranomainen, joka käsittelee asiaa ensimmäisenä.

Lapsella tarkoitetaan alle 18-vuotiasta.

Päätösten valmistelussa on arvioitu, että seuraavilla päätöksillä ei ole erityisiä lapsivaikutuksia:

- 43§ Kokouksen avaus ja alkuhartaus
- 44§ Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus
- 45§ Pöytäkirjantarkastajat
- 46§ Työjärjestyksen hyväksyminen
- 47§ Päätöksiä ja muistioita tiedoksi
- 48§ Seurakunnan sijoituspolitiikka
- 49§ Harkinnanvarainen palkanosa
- 50§ Tehtävänkuvaukset
- 51§ Ympäristövaikutusten ja yhdenvertaisuusvaikutusten arviointi
- 52§ Aloite työilmapiirin selvityksestä
- 53§ Suntion rekrytointi
- 54§ Kolehitsuunnitelma 4-9/2019
- 55§ Kasvisruokavalio kokoustarjoiluissa ja kasvisruoan suosiminen toiminnassa
- 56§ Muut asiat
- 57§ Kokouksen päätös

Seuraavien päätösten valmistelussa on arvioitu, että päätöksillä saattaa olla erityisiä Kirkkojärjestyksen 23: 3§ tarkoittamia lapsivaikutuksia. Näiden osalta lapsivaikutusten arviointi on kirjattu esittelytekstiin:

OIKAISUVAATIMUSOHJEET JA VALITUSOSOITUS

Liite 57b

Lopen seurakunnan kirkkoneuvosto

Kokouspäivämäärä

Pöytäkirjan pykälä

19.3.2019

§57

MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Kieltojen perusteet	<p><u>Valmistelua ja täytäntöönpanoa koskevat muutoksenhakukiellot</u> Seuraavista päätöksistä ei kirkkolain 24 luvun 5 §:n mukaan saa tehdä kirkollisvalitusta eikä hallintolainkäyttölain 5 §:n 1 momentin nojalla hallintovalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. Julkista hankintaa koskevasta päätöksestä ei saa tehdä julkisista hankinnoista annetun lain mukaista valitusta, koska päätös koskee yksinomaan hankintamenettelyä valmistelua.</p> <p>Pöytäkirjan pykälät: 43-48, 56-57</p>
	<p><u>Oikaisuvaatimusoikeudesta aiheutuva valituskielto</u> Koska päätöksestä voidaan tehdä kirkkolain 24 luvun 3 §:n 1 mom. mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla:</p> <p>Pöytäkirjan pykälät: 50-55</p>
	<p><u>Erikseen säädetty muutoksenhakukiellot</u> 1. Kirkkolain 24 luvun 14 §:n 2 mom:n, 2. hallintolainkäyttölain 5 §:n 2 mom:n, tai 3. muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla.</p> <p>Pöytäkirjan pykälät ja valituskieltojen perusteet: 49, Kirkkolain 6: 72§ 2 mom.</p>
	<p><u>Kirkkolaki 24 luvun 14 § johtuva valituskielto</u> Hankintaa koskevista seuraavista päätöksistä ei kirkkolain 24 luvun 14 §:n nojalla saa tehdä kirkollisvalitusta sillä perusteella, että päätös on julkisista hankinnoista annetun lain (1505/1992) vastainen, jos asian tutkiminen kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan. Pykälät: -</p>

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Oikaisuvaatimusviranomaisen ja -aika	<p>Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä <u>kirjallisen</u> oikaisuvaatimuksen.</p> <p>Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään ja yhteystiedot:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lopen seurakunnan kirkkoneuvosto <p>Käyntiosoite: Pilpalantie 3 Postiosoite: Pilpalantie 3, 12700 Loppi Telekopio: (019) 441 179 Sähköposti: loppi.seurakunta@evl.fi</p> <p>Pöytäkirjan pykälät: 52-55</p> <p>Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon päätöksestä. Tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Seurakunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi. Oikaisuvaatimuksen voi omalla vastuullaan lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti (telekopiolla tai sähköpostilla). Oikaisuvaatimuksen on oltava perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.</p>
Oikaisuvaatimuksen sisältö	<p>Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – oikaisuvaatimuksen tekijän nimi ja tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi – tiedot oikaisuvaatimuksen kohteena olevasta päätöksestä – millaista oikaisua päätökseen vaaditaan – millä perusteilla oikaisua päätökseen vaaditaan
Muutoksenhakuajan laskeminen	<p>Valitus- ja oikaisuvaatimusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista, tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.</p>
	<p>Yksityiskohtainen valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.</p>